

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2136

Vragen van de leden **Van den Hul** en **Dijkma** (beiden PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het tekort aan opvanglocaties voor slachtoffers van geweld achter de voordeur* (ingezonden 20 april 2018).

Antwoord van Minister **De Jonge** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 18 mei 2018).

Vraag 1 en 2

In welke mate is sprake van echte extra middelen voor de bestrijding van huiselijk geweld en de opvang van vrouwen vanuit de huidige druk op deze voorzieningen, gelet op uw antwoord op de Kamervraag over de noodzaak om hiervoor extra geld beschikbaar te stellen?¹

Klopt het dat de middelen waar u in de beantwoording naar verwijst, waarbij de indruk wordt gewekt dat het om extra middelen gaat, uit de bestaande middelen van het gemeentefonds zijn gehaald en daarmee gezien kunnen worden als een «sigaar uit eigen doos» voor de desbetreffende gemeenten? Zo ja, waarom is niet gekozen om extra middelen beschikbaar te stellen aan de algemene uitkering?

Antwoord 1 en 2

Het gaat hier om extra middelen. Op grond van het Regeerakkoord geldt een nieuwe normeringssystematiek voor het bepalen van de omvang van het gemeentefonds. In plaats van een koppeling (trap op/trap af) met de Rijksuitgaven in enge zin (RBG-eng), is vanaf dit jaar sprake van een koppeling met de Rijksuitgaven inclusief zorguitgaven en sociale zekerheidsuitgaven. Hierdoor ontvangen gemeenten aanvullend accres zonder oormerk. Uitkomst van het IBP is dat specifiek voor de taak Veilig Thuis vanuit het aanvullend accres in de algemene uitkering middelen zijn toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang, zodat het geld terechtkomt bij de gemeenten die de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vormgeven. Veilig Thuis maakt hier deel van uit. Het gaat om een bedrag van € 11,9 miljoen in 2018 oplopend tot € 38,6 miljoen structureel vanaf 2021. Het gaat hier dus om extra middelen die zonder oormerk allereerst aan de algemene uitkering zijn toegevoegd en waarvan vervolgens een deel specifiek voor Veilig Thuis is ingezet.

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 1635

Vraag 3

In hoeverre is afgestemd of deze middelen en de inzet ervan voldoen aan de signalen van de 22 centrumgemeenten die in februari 2018 hun zorgen hebben geuit over de financiële druk op de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang?

Antwoord 3

In de brief van de gemeenten van 15 februari jongstleden spreken de 22 centrumgemeenten onder andere over de aanscherping van de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Het genoemde bedrag in de maartcirculaire gemeentefonds 2018 komt hieraan tegemoet en is mede gebaseerd op de impactanalyse van de gevolgen van de invoering van de radarfunctie voor het primaire proces bij Veilig Thuis².

Daarnaast wordt in de brief ingegaan op mensenhandel. De extra structurele middelen uit het Regeerakkoord voor mensenhandel worden ingezet voor het creëren van extra opvangplekken. Met de VNG en Comensha ben ik in overleg om te komen tot een precieze invulling hiervan op basis van geconstateerde knelpunten.

Voorts geldt dat in 2014 een kwaliteitsimpuls is gegeven van € 10 miljoen structureel per jaar (vanaf 1 januari 2015) voor onder andere ouderenmishandeling en kinderen in de opvang. In 2016 en 2017 is door de ministeries VWS en JenV een overbruggingsfinanciering (€ 2,1 miljoen in 2016 en € 2,1 miljoen in 2017) beschikbaar gesteld aan 16 gemeenten (via de decentralisatie- uitkering vrouwenopvang) voor een landelijk dekkend netwerk van CSG's (centra voor seksueel geweld) om gemeenten de ruimte te geven het hulpaanbod voor slachtoffers van seksueel geweld structureel te borgen in het gemeentelijke zorg- en ondersteuningsaanbod. In het bestuurlijk overleg van 29 mei 2017 heeft de VNG de gemaakte afspraak over de financiering en borging van de CSG's vanaf 1 januari 2018 binnen het gemeentelijke domein bevestigd.

Tot slot geldt dat naast de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang voor de centrumgemeenten (als Rijksbijdrage voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling) alle gemeenten de beschikking hebben over de middelen voor de Jeugdwet en de Wmo 2015 in het gemeentefonds. Deze middelen kunnen ook worden ingezet voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling (bijvoorbeeld voor jeugdhulp en ondersteuning).

Vraag 4

Hoe zullen de besteding en de bestemming van deze middelen, evenals de effecten op de door gemeenten aangegeven financiële druk op vrouwenopvang, gemonitord worden?

Antwoord 4

De extra middelen die gemeenten hebben ontvangen dankzij de nieuwe normeringsystematiek zijn vanuit de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang. Daarmee komen deze middelen terecht bij de gemeenten die de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vormgeven.

De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de besteding binnen het daarvoor aangegeven kader (intensivering van de taken van Veilig Thuis naar aanleiding van de aanscherping meldcode en de radarfunctie Veilig Thuis). Uiteraard ben ik bereid de VNG te vragen één en ander te monitoren ook in relatie tot de door de 22 centrumgemeenten aangegeven financiële druk op de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang.

² Bijlage 1B bij Kamerstuk 28 345, nr. 183